

Олександр Поль, один з видатніших громадських діячів в Катеринославщині, зібрав дуже значні колекції археологічні. Після його смерті (вмер 26 липня 1890 р.) опікуни, призначивши на продаж ці колекції, доручили київському археологу Катерині Мельник зробити каталог їх. В сему томі описані колекції культури доісторичної і клясичної (грецьких кольоній), также часів князівського періоду і козаччини, колекція етнографічна, зброї, монети. Каталог уложений науково, систематично і через те має не саме практичне, але й наукове значіння. На лихо тільки при колекції не завше були доложені відомости про місце находок, днівники розкопувань і т. и., що зменчує ціну деяких речей сих у всякім разі вельми гарних і коштовних колекцій. Особливо цікаві колекції культури кам'яної, бронзової, так зв. скитської, періоду князівського і козацького. Занотуємо особливо значну (коло 90 речей) колекцію з стоянки палеолітичної з під Кривого Рога (в Катеринославщині), де кам'яне знаряддя знайдено разом з кістками мамута в шарі червоної глини; як відомо, число таких находок на Україні дуже не велике (властиво 5), так що ця колекція має велике значіння. Тим більше приходить ся жадати, щоб колекції О. Поля знайшли собі покупця на Україні. Видання гарне, навіть розкішне, оздоблене добрими фототипічними рисунками. *М. Г.*

Любавській М. Областное дѣленіе и мѣстное управленіе Литовско-русскаго государства ко времени изданія перваго литовскаго статута. Историческіе очерки. Москва, 1893, стор. VIII + 884 + С + VI + мапа.

Останніми часами велике князівство Литовське, чи держава Русько-Литовська, і його політична і громадська історія, право і побут будить що дальше більшу увагу істориків і правників. Кожний рік приносить по кілька розправ з сеї, не що давно — зовсім занедбаної сфери історії. Минулий рік був з сего погляду чи не особливо щасливий. Згадаймо розправу В. Буданова (важна студія про власність селянську в VII т. Чтеній Київського історичн. товариства) Бершадського, Леонтовича, Іташицького, Демченка і ин. Широка праця д. Любавського займає видатне місце в сій літературі, подаючи багато нового, невиданого матеріялу. На основі перечитаних давніших актових книг т. з. Литовської Метрики автор подає відомости про склад і адміністративний поділ великого князівства Литовського, про громадський склад людности і місцеву адміністрацію. До сего доложено півсотні актів з кінця XV і 1-ої полов. XVI в. — інвентари й акти до історії адміністрації, й історичну мапу в. кн. Литовського. В розбір сеї праці не будемо тут вдаватись, зоставляючи се иньчому часу. *М. Г.*

Бершадській С. А. О наследованіи въ выморочныхъ имуществвахъ по литовскому праву. С. Петербургъ 1893. 94 ст. + 5 табл.

— Литовській статутъ и польскія конституціи. Историко-юрид. изслѣдованіе. СПб. 1893. 114 ст.

Іташицькій С. Л. Къ вопросу объ изданіяхъ и комментаріяхъ Литовскаго статута. СПб. 1893. 78 ст.